

Paassillasta EKL:n puheenjohtaja

Valinta EKL:n liittokokouksessa kävi yksimielisesti ja ripeästi, sillä Simo Paassilta. Seuraavat neljä vuotta EKL:ää luotsaa kunnallisneuvos Simo Paassilta.

– nitsee mm. Vates-säätiön ja Kehitysvammaliiton puheenjohtajuuden, yrittäjämaailmasta Salon Seudun Sanomien hallituksen jäsenyyden, Kuntasuunnitelmien hallituksen jäsenyyden ja Länsirannikon Työterveys Oy:n hallituksen puheenjohtajuuden.

– Muutaman vuoden eläkkeellä oltuani kunnallispolitiikka alkoi jälleen kiinnostaa. Asetuin 2012 kuntavaaleissa valtuustoehdokkaaksi ja tulini valituksi Salon kaupunginvaltuustoon sekä jäseneneksi kaupunginhallitukseen ja Varsinais-Suomen sairaanhoitopiirin hallitukseen, Paassilta kertoo.

– Sairaanhoitopiiri oli mielenkiintoinen näköalapaikka, kun valmistaudutaan vuosisadan suurimpaan hallintouudistukseen eli soteen.

EKL:n arvot Paassilta allekirjoittaa täydestä sydämeistä. Hänen mielestään EKL:n peruslinjat ja edunvalvonnan kärjet ovat oikeat, eikä uuden puheenjohtajan ole mitään syytä ryhtyä niitä muuttamaan.

– Liiton seuraavan nelivuotiskauden tärkeimmistä painopistealueista haluaisin nostaa esille kolme asiaa. Ensinnäkin, valtakunnan tasolla tärkeimmän asiakokonaisuuden muodostavat eläkkeensaajien taloudellisten asioiden turvaaminen ja parantaminen. Eläkkeen tulee riittää kohtuulliseen elämiseen. Toisen kokonaisuuden muodostavat kuntatasolla päätettävät asiat kuten esim. sosiaali- ja terveystaloudelliset palvelut, niiden saataavuus ja laatu, sekä valmistautuminen sosiaali- ja terveystaloudellisten uudistukseen, Paassilta luettelee.

Kolmantena Simo Paassilta haluaa painottaa ikäihmisten yksinäisyyden torjuntaa.

– Siinä liitolla ja sen jäsenyhdistyksillä on haastavaa tekemistä vielä pitkään. Yhdistysten tulee huolehtia vetovoimaisuudestaan, uusia jäseniä pitää hankkia ja toimia niin, että yhdistykseen liittyneet myös viihtyvät. Vierivät kivet eivät sammu, ja EKL-yhdistyksissä toimijoiden täytyy pitää kivet pyörimässä!

Paassillan pohtiessa, millaiselta EKL mahtaa näyttää alkaneen liittokauden lopulla, hän on varma, että liitto on edelleen vahva vaikuttaja, osaava, uudistuva ja jäsentensä tarpeisiin vastaava. Hän arvelee, että liiton jäsenmäärä on kasvanut lähes viidellä tuhannella, mutta EKL-yhdistyksiä on vähemmän.

– Ne ovat kuitenkin nykyistä toimivampia ja iskukykyisempiä.

Uusi liittokokouskausi alkoi samantien, heti liittokokouksen jälkeen kesäkuussa. Heinäkuussa uuden puheenjohtajan elo oli vielä verkkaita lomailua, oli aikaa opiskella työeläkejärjestelmän historiaa ja perehtyä erilaisiin asioihin sivuaviin tutkimuksiin. Sitten alkoikin jo varsinaisen edustus- ja kenttätö.

– Vierailin elokuussa kolmen eri EKL-piirin kesäjuhliissa sekä Turussa messuilla, joilla EKL ja sen Varsinais-Suomen piiri olivat näyttävästi edustettuina. Koska olen loppuvuoden myös Eläkeläisliittojen etujärjestö EETUn puheenjohtaja, kerroin yleisölle muun muassa siitä, mikä se EETU oikein on ja mitä se tekee, Paassilta kertoo.

Ulla Wallinsalo

Liiton uusi työpari, vas. toiminnanjohtaja Timo Kokko vierellään uusi puheenjohtaja Simo Paassilta. Kuva: Kuvapaja.

Eläkkeensaajan elämää 100-vuotiaassa Suomessa

osa 5/7

Sarjassa käydään läpi eläkkeensaajien aseman kehitystä Suomessa itsenäisyyden alusta nykypäivään. Tässä osassa ollaan 1970- ja 80-luvuilla.

Eläkesodasta tasokorotukseen ja tasa-arvoisempaan eläketurvaan

”Jenny Aliisa Härkönen on syntynyt 10.5.1897. Sattuma vaikuttaa siihen minkälaista eläkettä ihminen saa. Jos Aliisa olisi syntynyt kolme viikkoa myöhemmin, hän olisi ollut oikeutettu saamaan kansaneläkkeen lisäksi työeläkettä. Vaikka Aliisa antoi työllään saman panoksen yhteiskunnalle kuin häntä nuoremmat, lainsäätäjät jätti hänet työeläkkeen ulkopuolelle. Nyt hän joutuu tulemaan toimeen pelkällä kansaneläkkeellä, noin 250 markalla kuussa. Pienestä puulämmityshuoneestaan hän joutuu itse maksamaan vuokraa 60 markkaa kuussa, loput maksaa Kansaneläkelaitos asumistukena.”

Työeläkelakien toteutumisesta 1960-luvulla helpotti muun muassa se, että osa eläkeikäisistä rajattiin lakien voimaantullessa niiden ulkopuolelle. Yllä oleva sitaatti tv-näytelmästä Aliisa vuodelta 1970 kuvaakin monen tuon ajan työeläkejärjestelmän ulkopuolelle jääneen vanhuksen elämää.

Eläkkeensaajien eriarvoisuus oli yksi 70-luvun alun keskeisimmistä eläkepoliittisista kysymyksistä, johon ratkaisuja hakivat niin vakuutuslaitokset, puolueet kuin etujärjestöt. Eläkkeensaajien Keskusliitto vaati 1972 valmistuneessa yksityiskohteisessa eläkepoliittisessa tavoiteohjelmassaan vähimmäispalkan suuruisia eläkettä, eläkejärjestelmien yksinkertaistamista ja eläkeläisjärjestöjen ottamista mukaan eläkelaitosten päätöksentekoon.

Vähitellen 70-luvun alussa kypsyttiin lopettamaan kansaneläkkeen ja työeläkkeen kannattajien välinen eläkesota. Käytännössä työeläke muutettiin peruseläkkeeksi, jota täydennettiin Kelan etuuksin. Yleisesti eläketurva koheni, mutta ylisuuria eläkkeitä ja muuta eriarvoisuutta lievennettiin.

Työeläketurva koheni erityisesti vuodesta 1975 toteutetulla jo maksettavien eläkkeiden tasokorotuksella, ja karttumisprosentin nousulla yhdestä 1,5 prosenttiin ja tavoite-eläke 40 prosentista 60:een, jopa takautuvasti.

Energiakriisistä lähteneen lamakauden takia eläkemaksua alennettiin vuonna 1977 prosenttiyksiköllä työvoimapolitiittisista syistä. Lakisääteistä eläkemaksua on myöhemmin käytetty suhdannepoliittisena välineenä.

1980-luvulla pohdittiin erityisesti eläkekiä. Muun muassa julkisella sektorilla käytössä olleiden ammatillisten eläkekien sijaan ratkaisuksi tuli yksilöllinen varhaiseläke vuonna 1986 ja osa-aikaeläke vuotta myöhemmin.

Eläkehistoriaa tutkinut Kimmo Kontio toteaa, että vaikka jotkut ovat jopa pitäneet 1970- ja 80-lukujen eläkepolitiikkaa varhaiseläkkeineen turhan avokätisenä, silloisilla uudistuksilla loivennettiin nopeasti modernisoituneen Suomen rakenteellisia ongelmia. Esimerkiksi vuonna 1971 alun perin tilapäiseksi järjestelyksi säädetty työttömyyseläke vakiintui kiinteäksi osaksi varhaiseläkejärjestelmäämme. Sen merkitys on ollut suurempi kuin yksilöllisten varhaiseläkkeiden.

Pauliina Shilongo

Lisää aiheesta:

Tv-näytelmä Aliisa, 1970, käsikirjoittaja Aulikki Oksanen, ohjaaja Jukka Sipilä <https://yle.fi/aihe/artikkeli/2008/05/06/aliisa>

Naisten kahvittelua. Kuva: Työväen Arkisto.